

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Miroslavy Honusové ve věci

žalobců: a) V. R.
b) M. R.
oba zastoupeni advokátem JUDr. Tomášem Doležalem
sídlem nám. Republiky 679/5, 746 01 Opava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

za účasti: 1) L. K.
2) M. R.

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 4. 2020, č. j. MSK 7960/2020, ve věci
odstranění stavby

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobci domáhali přezkoumání v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaný změnil text 2 podmínek a ve zbývajících částech potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Krnov (dále jen „stavební úřad“) ze dne 16. 10. 2019 č. j. KRNOOV-79267/2019 voja, kterým bylo žalobcům nařízeno odstranění stavby oplocení.
2. Žalobci tvrdili, že jejich oplocení je stavbou podle § 79 odst. 2 písm. f) zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), neboť je oplocením do 2 metrů výšky. Podle žalobců se oplocení musí měřit v místě základů stavby, tedy vždy na pozemku stavby – k tomu argumentovali vyhláškou č. 499/2006 Sb., Přílohou I. – C. 3 písm. g). Pokud je měřeno ze sousedního pozemku, bude měření vždy zatíženo odchylkou (nebude měřeno svisle, ale šikmo). Žalobci uvedli, že z jejich strany nedocházelo k žádnému umělému navyšování terénu k základům oplocení. Tvrdili to již při kontrolní prohlídce stavby dne 4. 6. 2019, kdy uvedli, že kolem plotu B. je původní terén, na který nesahali, pro stavbu RD byla ornice sejmuta až dále od plotu. Žalobci považují za nepřipadnou analogii, kterou použil žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí (měření oplocení a měření opěrné zdi). Ohradili se také proti tvrzení žalovaného, že by nezpochybnili výsledky měření. Žalobci vyjádřili nesouhlas v podání ze dne 9. 9. 2019 a poukázali na výškové zaměření skutečného stavu. Žalobci nesouhlasí s tím, jak žalovaný hodnotil předložený listinný důkaz – technickou zprávu V. E. ze dne 8. 7. 2019, a mají za to, že toto výškové zaměření a náčrt stavebního úřadu z kontrolní prohlídky jsou v rozporu, který nebyl správními orgány uspokojivě vypořádán. Byť není nařízení odstranění stavby formálně správním trestem, podle žalobců vykazuje shodné znaky, proto by na proces dokazování a naplnění zásady materiální pravdy měly být kladeny stejné nároky jako na řízení o správním deliktu. Žalobci poukázali na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 4. 2018 č. j. 22 Ad 11/2017-38. Žalovaný také nevypořádal dostatečně odvolací námitku žalobců, týkající se rozsahu odstranění stavby. Žalobci namítali nepřiměřený zásah do svých vlastnických práv, když stavební úřad nařídil odstranění celé stavby oplocení a ne pouze těch částí, převyšujících výšku 2 metrů. Žalobci k tomu odkazovali na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 27. 11. 2008 č. j. 2 As 53/2007-111. Žalobci také navrhli spojit tuto věc s další věcí, v níž podali žalobu na přezkum rozhodnutí ohledně nařízení odstranění stavby oplocení, sousedícího s jiným pozemkem (sp. zn. 22 A 69/2020 – pozn. soudu).
3. Žalovaný ve vyjádření odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.
4. Pokud jde o vyjádření osob zúčastněných na řízení, L. K. uvedl, že oplocení někde přesahuje výšku 2 m o 10 cm. M. R. se k žalobě nevyjádřila.
5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době

rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Rozhodoval přitom v souladu s § 51 s. ř. s. bez nařízení jednání. Soud nepřistoupil ke spojení této věci s věcí sp. zn. 22 A 69/2020, neboť nesměřují proti témuž rozhodnutí, vykazují některé skutkové rozdíly a mají odlišný okruh osob zúčastněných na řízení.

6. Z obsahu správních spisů soud zjistil, že dne 4. 6. 2019 se konala kontrolní prohlídka stavby – oplocení postaveného žalobci na pozemku parc. č. 5312 v katastrálním území Krnov-Horní Předměstí. Z protokolu a náčrtku pořízeného stavebním úřadem je zřejmé, že oplocení tvoří betonové sloupky s výplní polí betonovými deskami. Bylo provedeno měření výšky sloupků a navazujících polí, a to od přilehlého terénu vždy daného pozemku (parc. č. X a sousedních pozemků) tak, aby byl přeměřován vždy stejný sloupek z obou stran. Oplocení při měření ze strany pozemku parc. č. X (vlastník L. K.) dosahovalo výšky až 208 cm, přičemž pan K. uvedl, že na svém pozemku přihrnul zeminu k plotu, přirozený terén jeho pozemku je asi o 5-8 cm níže. Oplocení při měření ze strany pozemku parc. č. X (vlastník RNDr. E. Š.) dosahovalo výšky až 209 cm. Paní Š. vyjádřila požadavek, aby sousední pozemek parc. č. X nebyl neustále navyšován. Oplocení při měření ze strany pozemku parc. č. X (vlastník M. R., stavebníci oplocení = žalobci) dosahovalo výšky až 203 cm. Ohledně pozemku parc. č. X (vlastníci B.) bylo zjištěno, že mezi pozemkem parc. č. X a tímto pozemkem není nový betonový plot, ale stávající plot s betonovými sloupky, podezdívkou a výplní polí pletivem, tento plot je ve vlastnictví B. Žalobci k tomu uvedli, že kolem plotu B. je původní terén, na který nesahali. Žalobci v podání ze dne 9. 9. 2019 poukazovali na „výškové zaměření skutečného stavu oplocení“ ze dne 8. 7. 2019. Z technické zprávy V. E. ze dne 8. 7. 2019 vyplývá, že šlo o zaměření oplocení na parc. č. X v k. ú. Krnov-Horní Předměstí, výška byla měřena na sloupcích mezi plotovými panely od paty sloupku v úrovni terénu, naměřené údaje nepřesáhly 200 cm. Stavební úřad rozhodnutím ze dne 16. 10. 2019 nařídil žalobcům podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona odstranění stavby oplocení v délce cca 94 m, když stavbu detailněji popsal (materiál, pozemky) a stanovil také podmínky odstranění. Žalovaný napadeným rozhodnutím změnil dvě z podmínek a ve zbývajících částech rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil.
7. Podle § 79 odst. 2 písm. f) stavebního zákona, rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas nevyžadují opěrné zdi do výšky 1 m nebo oplocení do výšky 2 m, které nehraničí s veřejně přístupnými pozemními komunikacemi nebo s veřejným prostranstvím a které se nacházejí v zastavěném území či v zastavitelné ploše.
8. S ohledem na výše citované ustanovení považuje soud za klíčovou námitku týkající se výšky odstraňovaného plotu. Soud nesdílí hypotetickou úvahu žalobců o „šikmém měření“, pokud je prováděno z jiného pozemku než z pozemku stavby. Žalobci byli přítomni při kontrolní prohlídce, oplocení bylo měřeno na sloupcích, z ničeho nevyplývá, že by nebylo měřeno svisle. Žalobci zmiňované ustanovení vyhlášky č. 499/2006 Sb. se týká náležitostí koordinačního situačního výkresu pro vydání rozhodnutí o umístění stavby, konkrétně požaduje stanovení nadmořské výšky 1. nadzemního podlaží u budov, výšky upraveného terénu a maximální výšku budov. Nijak z něj nevyplývá, že by měření muselo probíhat vždy na pozemku stavby (a ani se netýká oplocení). Právě u oplocení, které se staví na hranici pozemků, je logické, že se měření provádí „z obou stran“, tedy jak z pozemku, na němž je postaveno, tak i z pozemku sousedního, aby bylo dosaženo co nejúplnějších informací. Tvzení žalobců při kontrolní prohlídce (že „nesahali“ na terén) se vztahovalo k místu, o kterém vůbec nebylo rozhodováno – k hranici s pozemkem parc. č.

X (původní plot ve vlastnictví B.). Zbýlé žalobní tvrzení (že nenavyšovali terén k základům oplocení) je zcela obecné, žalobci nereagovali ani na vyjádření sousedky paní Šindelářové při kontrolní prohlídce (viz bod 6. tohoto rozsudku). Soud na rozdíl od žalobců považuje za přílehavou analogii s opěrnou zdí, kterou použil žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, se závěrem, že pokud není po obou stranách oplocení úroveň přilehlého terénu stejná, rozhodující je výška oplocení od níže položeného terénu. Pouze tak lze totiž obsáhnout nadzemní rozměry celé stavby oplocení.

9. Z obsahu správních spisů dále vyplývá, že žalobci se při kontrolní prohlídce nijak nevyjadřovali k naměřeným hodnotám výšky oplocení. Žalovaným použitá formulace v odůvodnění napadeného rozhodnutí (že nebyl nikým zpochybněn postup stavebního úřadu při měření) tedy není zcela přesná, nicméně podle názoru soudu ji nelze považovat za vadu, která by mohla vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Žalobci v žalobě neuvedli, jak tím byla konkrétně zkrácena jejich práva, a z obsahu správních spisů je dále patrné, že vyjadřovali nesouhlas s měřením v průběhu celého řízení, včetně poukazu na technickou zprávu V. E. ze dne 8. 7. 2019, která podle nich obsahuje správné měření oplocení. S ohledem na údaj v listině (zaměření oplocení na parc. č. X) lze podle názoru soudu dospět k závěru, že měření provedené V. E. proběhlo pouze z jedné strany oplocení - ze strany pozemku parc. č. X, takové měření nelze považovat za úplné. Soud se shoduje s žalovaným v tom, že předložená listina je kusá, chybí v ní potřebné údaje, proto nelze hovořit o rozporu, který by musel být vypořádán správními orgány.
10. Rozsudek zdejšího soudu, na který žalobci poukazovali (viz bod 2. tohoto rozhodnutí), se týká správního deliktu, takže není přílehavý pro nyní přezkoumávanou věc. Jak totiž vyplývá z judikatury, nařízení odstranění stavby není sankcí, nýbrž opatřením směřujícím k navrácení území v původní stav (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 11. 2019 č. j. 3 As 311/2017-31). Soud považuje postup správních orgánů v této věci za řádný, odpovídající § 3 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, když byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je pro věc nezbytný. Soud uzavírá, že předmětné oplocení, vystavěné žalobci a popsané v rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 16. 10. 2019, je oplocením nad 2 metry výšky, a proto nesplňuje podmínky podle § 79 odst. 2 písm. f) stavebního zákona.
11. S ohledem na žalobní námitku, týkající se nepřiměřenosti zásahu, je třeba zdůraznit rozdílný okruh zkoumaných skutečností v řízení o odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona na straně jedné, a v řízení o dodatečném povolení stavby podle § 129 odst. 2 a 3 stavebního zákona na straně druhé. Jak vyplývá z judikatury, např. z rozsudku NSS ze dne 7. 8. 2014 č. j. 5 As 108/2013-33, který řešil typově obdobnou situaci jako krajský soud nyní, námitky ohledně zásad proporcionality či oprávněného očekávání by bylo možno uplatnit v řízení o dodatečném povolení stavby, nikoli v řízení odstraňovacím. V řízení odstraňovacím se žalobci nemohou domáhat zásahu správních orgánů „v nezbytném rozsahu“ – princip proporcionality mohl být z širšího hlediska naplněn tím, že by jim byla dodatečně povolena stavba v rozsahu, ve kterém by splňovala požadavky § 129 odst. 3 stavebního zákona, a naopak by bylo rozhodnuto pouze o odstranění té části stavby realizované bez potřebného opatření stavebního úřadu, která by požadavky příslušných ustanovení právních předpisů nesplňovala. Stejně tak rozsudek NSS ze dne 27. 11. 2008 č. j. 2 As 53/2007-111, na nějž odkazovali žalobci v odvolání a v žalobě, se týkal řízení o dodatečném povolení stavby, nikoli o odstranění stavby. Žalovaný se zabýval námitkou žalobců ohledně přiměřenosti zásahu v odůvodnění

napadeného rozhodnutí na str. 10, jeho vypořádání považuje soud za dostatečné, i když žalovaný nereagoval výslovně na žalobci uvedený rozsudek NSS – jak již bylo řečeno, tento rozsudek není pro nyní přezkoumávanou věc příléhavý. Pro úplnost soud uvádí, že je mu znám nálezn Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2020 sp. zn. I. ÚS 1956/19, který se zabýval nepřiměřeností zásahu do práva vlastnit majetek při odstranění stavby – ten byl však založen na změně právní úpravy, k níž v mezidobí došlo (což rozhodně není případ nyní projednávané věci), a jak ostatně uvedl sám Ústavní soud, závěry vyslovené v nálezu „je třeba individualizovat skutkovým okolnostem konkrétního případu, přičemž kvaziprecedenční závaznost nálezu nelze považovat za zbraň proti stavebním úřadům“. V nyní přezkoumávané věci, jak vyplývá z obsahu správních spisů, žalobci vůbec nepodali žádost o dodatečné povolení stavby oplocení. Podmínky § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona pro nařízení odstranění stavby byly tedy naplněny.

12. S ohledem na výše uvedené soud žalobu zamítl jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
13. Procesně úspěšnému žalovanému (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) nevznikly v řízení náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, soud proto rozhodl o náhradě nákladů řízení mezi účastníky tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.
14. Výrok o náhradě nákladů osob zúčastněných vyplývá z § 60 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 18. listopadu 2021

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu